

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO VIII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 12. septembra 1925.

Telefon št. 552.

STEV. 107.

Stroški za izterjavanje davkov.

Na naš članek »Stroški za izterjavanje davkov«, ki smo ga priobčili v št. 105 dne 8. t. m., nam pošilja delegat g. dr. Šavnik nastopno pojasnilo s prošnjo, da ga objavimo:

»Po odredbi Ekonomsko-finančnega komiteta ministrov z dne 31. marca 1920, št. 10.530/G. D. N. P. (Ur. list kos 57/1920, stran 260) je pobirati v Sloveniji in Dalmaciji te-le eksekucijske pristojbine:

od vsakega polnega dinarja (iztirjane vsote): za opomin 4 p,
za rubež 4 p in
za prodajo 2 p.

Čl. 58. zakona o proračunskih dvajstih za meseca april, maj, junij in julij 1925 pa odreja, da se pobirajo za »izlazak« davčnih uradnikov radi eksekutivnega izterjanja davkov in ostalih državnih davščin (popisa stvari) 4% od dolžne vsote.

Vaš članek zavzema stališče, da je s to novo določbo zgoraj omenjena odredba ekonomsko-finančnega komiteta derogirana, in sicer v tem smislu, da se mesto dosedanjih pristojbin, ki se pobirajo za vsak akt eksekucije posebej in znašajo skupaj 10%, ako pride do poslednjega akta, uvede enotna 4% na pristojbina, ki se pa sme zahtevati le, ako eksekucija dospe do rubeži. Delegacija ne zanika možnosti take interpretacije, opozarja pa, da je »izlazak« poreskih činovnika, t. j. uradnikov v eksekucijske svrhe po naših predpisih popolnoma neznana stvar, pač pa se prakticira v Srbiji in na Hrvaškem, kjer je pobiranje davkov v obče povse drugače organizirano. Tudi ako se pa ne spotikamo nad to terminologično neskladnostjo, ostane še vedno vprašanje, ali je z »izlaskom« razumeti vsa »pot« izvršilnih organov, kakor brez nadaljnega prevaja naš Uradni list originalni »izlazak«, ali pa le vsakokratni »izlazak«, tako da bi pri nas v slučaju prodaje, t. j. po treh »izlaskih« eksekutorja smeli zaračunati celo 3×4 ali 12% mesto dosedanjih 10. Vse kaže, da je čl. 58. t. c. pri-krojen za srbijanske in hrvatske upravne razmere in da je bila z njim intendirana poostreitev eksekucije v teh področjih, ne pa omiljenje v Sloveniji in Dalmaciji. V tej domnevi potrjuje delegacija tudi neki odluk generalne direkcije neposrednih por-eza, po katerem naj eksmitirani uradniki pobirajo novo pristojbino tudi pri popisu nepremičnin, kar je za nas v obče nerabno, ker je imobilijarna eksekucija poverjena izključno sodnim oblastvom.

Vprašanje je torej vse prej kot jasno, in z ozirom na to je delegacija že s poročilom z dne 17. junija t. l. št. A I 2520/I prosila generalno direkcijo za avtentično pojasnilo. Ta prošnja se je ponovila s poročilom z dne 31. julija 1925, št. A I 2858, in se pod št. 2520/3 še enkrat ponavlja.

Čim prejmem odgovor, ga dam takoj razglasiti. Sicer pa prizadeti krogi lahko sami pripomorejo k razčiščenju vprašanja s tem, da nastopijo upravno — sodno pot.

To pojasnilo porabljam za ugotovitev, da iz zakona samega ni razvidno, da velja nova odredba samo za gotove pokrajine, nasprotno nahaja se med odredbami, ki veljajo glede neposrednih davkov za celo državo. — Predstavlja pa za naše dosedanje predpise vsekakor omiljenje, ker določa, da znašajo stroški za popis (ru-

bež) in prodajo skupno samo 4%, do-čim se pobirajo pri nas za opomin 4%, za popis 4% in in za prodajo 2%, skupaj 10%. In ako se za opo-min, ki se po naredbi generalne di-rekcije neposrednih davkov br. 18401 ex 1925 smatra za stavljenje reka za prostovoljno plačilo davka, v drugih pokrajinah ne pobira nikaka pristoj-bina in vrhu tega tudi ne za prodajo, ne uvidimo, zakaj bi se čl. 58. navedenega zakona s pomočjo razpisa ge-neralne direkcije ne mogel tolmačiti v smislu izvajanj našega članka, da so s tem členom zakona znižane naše 10% eksekucijske pristojbine na 4%. Tudi domneva, da bi se eventuelno smelo za vsak »izlazak« eksekutorja računati 4%, ne more biti pravilna, ker zakon izrecno navaja, da se plača 4% pristojbina samo za pota v svrhu popisa stvari, ne pa v svrhu vročitve opomina, citirani razpis generalne di-

rekcije pa izrecno govori o roku »za dobrovoljno naplato poréza«, s čemer ne more biti mišljenega nič drugega nego naš opomin.

Ozkosrečno tolmačenje tam, kjer gre za tako važne interese, ni umestno. G. delegat sam priznava, da je v drugih pokrajinah izterjavanje davkov dru-gače organizirano. Ako imajo druge pokrajine drugačne predpise za po-biranje davkov, nas vendar ne more ovirati v tem, da bi ne imeli vsaj ena-kih pristojbin, kakor je to slučaj pri zamudnih obrestih.

Izvajanja g. delegata nas niso mo-gla prepričati o pravilnosti njegovega stališča v tej smeri, da se čl. 58 ni ho-telo izenačiti eksekucijskih pristojbin, ampak smo mnenja, da bi se dalo pri nas že na podlagi dosedanjega pojas-nila generalne direkcije izvajati čl. 58. v smislu izvajanj našega prve-ga članka.

Ivan Mohorič:

Po podpisu trgovske pogodbe z Avstrijo.

(Konec.)

Strojna industrija.

Na šestem mestu v uvoznem pro-metu z Avstrijo stojijo izdelki iz strojne industrije. Uvoz strojev se je poprej favoriziral radi obnove s tem, da so se za vse vrste strojev izdajala uverjenja za carine prosti uvoz. Po novi tarifi pa je upeljana v razmerju s povišanjem carine na železne pol-fabrikate tudi zaščitna carina na stro-je. V pogodbeni tarifi z Avstrijo so znižane carine na poljedelske stroje in sicer mlatilnice, kakor tudi stiskal-nice in ostale kmetijske stroje za po-prečno 30%. Dalje je znižana carina za pletilne stroje, kakor tudi za mli-narske stroje in končno za mestne in decimalne tehtnice. Industrija tehtnic se je v tuzemstvu prav lepo razvijala. Popusti pri tehtnicah so jako znatni, n. pr. pri decimalnih tehtnicah od 90 na 45 zlatih dinarjev, tehtnice s skle-dicami od 200 na 90 in brzotehtnice pa od 120 na 70 zlatih dinarjev. Pri-tisk za popust na carini pri poljedel-skih strojih je bil ne samo s strani Av-strijcev kot interesentov, marveč tudi od strani naših zastopnikov agrarnih krogov, ki osporavajo v svoji kratko-vidnosti in egoizmu industriji zaščito, kjer le morejo.

Bakreni izdelki.

V skupini bakrenih izdelkov obse-ga pogodbeni tarifa 22 postavk, ki vse predstavljajo popuste napram sedaj veljavni minimalni tarifi. Popusti se gibljejo od 20—66%. Avstrija je kri-la dosedaj nad polovico potrebe celo-kupnega uvoza bakrene žice, bakre-nih cevi in valcev kakor tudi kovin-skega platna, dna za sita ter bakrenih vrvic. Pri surovih kotlastih izdelkih je Avstrija krila 90% celokupnega uvoza, istotako tudi pri fino izdelanih. Tudi pri bakreni kuhinjski posodi je imela Avstrija daleko predominantno pozicijo nad ostalimi uvozniki. Enako jaka je bila njena pozicija pri uvozu izdelkov iz bakra in njegovih spojin, kjer je krila dve tretjini celokupnega uvoza.

V zborničnem področju pa imamo za izdelavo bakrene pločevine Tovar-no in valjarno v Slovenski Bistrici za izdelavo raznovrstne žice in žičnih iz-delkov kakor tudi drugih bakrenih potrebščin pa tovarno »Kovina« v Ma-riboru ter poleg tega še zelo razvito kotlarsko-obrtno produkcijo, izdelavo ornamentnih izdelkov v Ljubljani itd. Industrija v Mariboru je sicer mlaj-

šega data, a se je imela do sedaj bo-riti z velikimi težkočami. Sigurno ni za njen napredek v kvaliteti izdelka pospešno, ako se carina na škropilnice za vinograde za 100 kg zniža od 300 na 100 zlatih dinarjev, dočim je znašala po stari tarifi 110, odnosno 180 zlatih dinarjev. Tudi povišanje carine za valjarno v Slovenski Bistrici je po novi avstrijski pogodbi in vsled znižanja tarifnega azija konsumirano.

Za kotlarske izdelke je tarifa, ki je sedaj sprejeta v avstrijski pogodbi, za neobdelane izdelke za 50% višja, kot je bila prejšnja minimalna tarifa, do-čim je za obdelane izdelke ostala po-vprečno ista.

Elektrotehnični predmeti.

Bakrenim izdelkom sledijo po vred-nosti blaga elektrotehnični predmeti. Ta skupina obsega po pogodbeni ta-rifi 13 postavk, ki so vse napram mi-nimalni tarifi znižane. Potreba teh predmetov v naši državi, posebno pa v Sloveniji s snovanjem novih elek-trarn in razširjenjem omrežja velikih električnih central in preureditvijo obrtniških in industrijskih obratov na električni pogon vedno bolj narašča. Domača industrija je v tej skupini ze-lo mlada in zastopana po tovarni Transformator v Ljubljani, tovarni elektrod na Dobravi, po delavnicah za akumulatorje in tovarni za žarnice v Mariboru. Popusti v pogodbeni ta-rifi znašajo povprečno 25%, le pri kablji, za katere je bila osnovana pred dvema letoma v Velikem Bečke-reku velika moderna tovarna, pa je carina znižana od 300 na 120. Sedanje pogodbene carine so vsekakor napram prejšnji stari carinski tarifi še vedno dva- do trikrat višje. Za elektromo-torje in dinamo-stroje, kakor tudi za transformatorje, pa tudi pri električ-nih aparatih so za 50 do 100% višje od poprej. Zato leži v tej tarifi velika pobuda, da domače podjetništvo po-sveti tej izredno važni tehnični stroki svojo pažnjo, da se začne polagoma čim več teh predmetov izdelovati v državi.

Svileno blago.

V skupini svilenega blaga je znižanih 9 postavk in ena vezana. Glavni interes Avstrijev se je tu koncentri-ral na uvoz trakov, kakor tudi plete-nega in mrežastega blaga. Obe vrsti industrije sta v našem zborničnem področju zastopani po tovarni v Ljub-

ljani in po tovarni v Mariboru, ki sta obe moderno opremljeni in strokovno vodeni. Z avstrijsko pogodbo je carina na svilene in pčlsvilene tkanine zni-žana na prejšnjo izmero, seveda samo s to razliko, da prejšnja luksuzna ta-ksa sedaj odpade. Industrija plete-nega blaga je prišla s pogodbeno ta-rifo v slabši položaj, kakor se je na-hajala pred novo avtonomno tarifo, istotako tudi industrija trakov. Pri-pomniti pa moramo, da prejšnja ca-rina na to blago podjetjem ni ničesar koristila, ker se je skoro vse blago tihotapilo v državo.

Kemični izdelki.

V nadaljni skupini izdelkov kemič-ne industrije ima pogodbeni tarifa šest postavk, med njimi znižano tarino na voščene sveče od 200 na 120, do-čim je po stari tarifi znašala carina 170 zlatih dinarjev.

Znižana je tudi carina na toaletna mila od 120 na 100 zlatih dinarjev, kar pa je še vedno za 100% več kot je znašala carina po stari tarifi.

Znatno je znižana tudi carina na navadna mazila in ličila za obutev in za čiščenje in sicer povprečno za 40 do 50% napram sedaj veljavni mini-malni tarifi. Ta industrija je s tem pri-šla nazaj na staro tarifo, deloma pa celo v težji položaj, ker se je vpeljala po novi tarifi carina na mnoge polfa-brikate, ki jih potrebuje za izdelavo finalnih izdelkov. Poprej, ko je bila stara tarifa v veljavi, se je uvažalo prav po nepotrebnem za nad 3 milio-ne dinarjev raznih krem za obutev, od tega je Avstrija krila približno po-levico. Po novi tarifi je pri svečah in pri ličilih znižana carinska zaščita na 30% od vrednosti blaga. Pri uvozu mila pa je dosedaj glavni interesent bila Francija, odnosno Grčija. Uvoz navadnega mila je znašal 2 milijona kilogramov v vrednosti 22 milijonov dinarjev, od česar sta Grčija in Fran-cija krili nad 90%. Pri uvozu toalet-nih mil iz Avstrije je znašal lansko leto 2.6 milijonov dinarjev.

Lesni izdelki.

Med nadaljnimi skupinami obsega pogodbeni tarifa med lesnimi izdelki 18 postavk, med temi so najvažnejše sledeče postavke: carina na dele za-bojev za odpremljanje sliv, ki je znašala po prejšnji in sedanji tarifi 10 zlatih dinarjev, se je znižala na 3.40 zlatih dinarjev, torej skoraj za 60%. Tudi tu je zapostavljanje interesov naše embalažne industrije, ki je v stanju kriti celo potrebo, na korist slicarskih eksportev popolnoma očito. Tudi carina na lesno moko je znižana od 6 na 3 zlate dinarje, carina za su-rove furnirje od 15 na 10 zlatih dinar-jev ter je tako dosegla skoro prejšnji nivo.

Konfekcija.

Velik interes je imela avstrijska industrija tudi za uvoz konfekcije, ki je na Dunaju kakor tudi v njegovi okolici zelo razvita. Specijelno pride za Dunajčane v poštev uvoz konfek-cioniranega perila in ženske konfek-cije, kravat ter različnih športnih in potovalnih potrebščin. Nova carinska tarifa predvideva za konfekcijo splo-šen pribitek 200% na carino, ki pri-pade na različne vrste blaga. V po-godbi je bil ta pribitek za perilo in žensko konfekcijo znižan na 16%, do-čim je po stari tarifi znašal 150% in se je torej, ker je bil medtem azijo znižan pravzaprav na stvari ničesar ne menja.

Zaključni efekt pogodbe.

V splošnem moramo pripomniti, da je bil čas, ko so se vršila zaključna pogajanja z Avstrijo, s trgovsko-političnega stališča za nas zelo neugoden. Predvsem se je baš v tem času delalo povsod največ razpoloženja za preferenčne carine, ki naj Avstriji omogočijo iz nasledstvenih držav napraviti kolonialna tržišča za industrijsko robo in na drugi strani pogajanja za trgovski provizorij med Avstrijo in Madžarsko še niso bila zaključena. Ta pogodba je pa za nas izredno važna, ker je Madžarska glavni interesent za uvoz poljedelskih in živinorejskih produktov v Avstrijo, a ima nasprotno v svoji uvozni tarifi izdatno višje zaščitne carine za industrijo, kakor pa naša karjevina.

Z novo pogodbeno tarifo smo se povečini približali nivoju prejšnje tarife, le v kakih dvanajset primerih smo ga prekoračili in dali popusta pod prejšnjo tarifo.

Nasprotno pa obstoja v Avstriji carina za predmete, ki so bili poprej iz prehranjevalnih razlogov oproščeni in ki bo igrala z izboljšanjem dinarja vedno večjo vlogo.

V mislih imam predvsem živo živino in žita, kakor tudi živinorejske produkte, kjer se Avstrija polagoma na pritisk agrarnih krogov vrača k zaščitnim carinam. Tendence je popolnoma očitna, ker znaša sedaj uvozna carina v Avstrijo na mlado živino 15 zlatih kron, dočim je po predvojni tarifi znašala 18 zlatih kron, za teleta 4 zlate krone, dočim je znašala poprej 5 zlatih kron.

Ako primerjamo številke pogodbenih tarif s postavkami prejšnje tarife, bomo imeli s 16. septembrom pri sledečih glavnih predmetih nižje postavke, kot so veljale po stari tarifi pred 20. junijem: kreda, gips, magnezit, voščene sveče, svinčeno belilo, kromove in lakaste barve, kiti, deli za bojov, nekatere vrste pohištva, kamenje od plute, žepni noži-pipci, rotacijski papir, pisemski in rastrirani papir in harmonike.

Ako pa vpoštevamo, da je nova tarifa vpeljala še celo vrsto carin na surovine in obratna sredstva, posebno za železarsko industrijo, pa vidimo, da se po pogodbi nahaja tudi industrija železnih polfabrikatov v neugodnejšem položaju, kakor pred pogodbo.

Po tarifnih postavkah smo dosegli prejšnjo tarifo pri sladkorju v glavah, ličilih in čistilih, bronastih barvah, ribsovih trakovih, ženskih klobukih, nekaterih sedlarskih in torbarskih izdelkih, impregniranih tkaninah, ovojnem in svilenem papirju in nekaterih knjigoveških izdelkih.

Popuste pri železarski industriji je dala delegacija proti striktnim instrukcijam prejšnje vlade in odredbam resornih ministrov in vsi protesti niso ničesar zalegli. Industrijska delavnost Slovenije, ki naj sedaj plača ta račun, kakor že sedaj nosi posledice enakega postopka pri vprašanju surove preje v italijanski pogodbi.

Gospodarski položaj Italije.

Italijansko gospodarstvo je pod vtisom pogajanj med Belgijo in Zedinjenimi državami glede plačevanja vojnih dolgov. Strokovnjaki proučujejo plačilno možnost Italije in pa razmerje te možnosti s plačilno možnostjo Belgije.

Belgijsko narodno premoženje znaša ob prebivalstvu sedmih milijonov in 700.000 ljudi okoli 60 milijard frankov, torej povprečno 7800 frankov na osebo. Italijansko narodno premoženje pa cenijo z novimi pokrajinami vred na 90 do 115 milijard zlatih lir, prebivalstva je 40 milijonov, pride torej na osebo samo 2250 do 2800 lir. Enako je razmerje glede letnih dohodkov v obeh državah. V Belgiji znašajo dohodki sedem milijard do sedem milijard in pol, na osebo okoli 950 frankov; v Italiji 18 do 21 milijard, na osebo okoli 500 lir. Če odračunamo eksistenčni minimum, je pribitek za plačila v Italiji dosti manjši kakor v Belgiji. Pred vojsko je prirastla glavica v Belgiji vsako

leto za 900 milijonov frankov, dočim je znašal prirastek v Italiji kljub petkrat številnejšemu prebivalstvu samo 2 do 2,5 milijardi lir.

Vrhu tega je belgijski kapital veliko bolj osredotočen kakor italijanski, plačilni promet z inozemstvom je vsled drugačne naložitve kapitala lažji kakor v Italiji; saj je velik del belgijskega kapitala v inozemstvu naložen. Vrednost v inozemstvu naloženega belgijskega kapitala znaša pet milijard frankov, zraven pa pridejo še tri milijarde, s katerimi so belgijske družbe v inozemstvu soudeležene. Italijanske investicije v inozemstvu pa dosežejo komaj 800 milijonov lir.

Iz vsega tega sledi, da moramo Italijo glede plačevanja dolgov čisto drugače ceniti kakor Belgijo.

Glede gospodarskih podatkov za julij omenimo pomnožitev italijanskega obtoka bankovcev od 30. junija do 31. julija za 259 milijonov lir in je znašal obtok 1. avgusta 21.376 milijonov lir.

Izvoz v prvi polovici 1925 je znašal 8569 milijonov lir, za 1893 več kakor v istih mesecih lanskega leta. Uvoz je dosegel 14.427 milijonov, za 5358 milijonov več kakor lani. Primerjajoč izvoz in uvoz vidimo, da je uvoza za 3465 milijonov več kot izvoza, se je torej deficit italijanske trgovske bilance bistveno pomnožil. Vzrok iščejo v povečani industrialni delavnosti.

Investicije akcijskih družb so dosegle v prvih sedmih letošnjih mesecih 5151 milijonov lir, v istih mesecih lanskega leta pa 3045 milijonov, so se torej dvignile za 2106 milijonov lir ali okroglo za 40%.

Vloge pri raznih posojilnicah so dosegle 31. julija višino 10 milijard in 243 milijonov lir, pride torej na osebo 256 lir, oziroma 512 dinarjev. Pri največjih bankah je bilo 30. junija naloženih 3306 milijonov lir.

Vidimo torej poskuse dviga, vendar pa še veliko nezmožnost konkurence s tako kapitalno močno državo kakor je Belgija.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO
IZVLEČEK
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

Svetovna žetev.

Mednarodni poljedelski zavod v Rimu priobčuje statistiko o cenitvi svetovne letošnje žetve. Cenitev pravi, da bo žetev dosti boljša, kakor je bila lani, da pa ne bo dosegla predlanske. To pa zato, ker so Zedinjene države zaostale, dočim je izpolnila evropska žetev vse upanje, stavljeno vanjo, zlasti glede pšenice in rži. Morebiti bo zadnje vreme kaj vplivalo in bo račune rimskega zavoda malo spremenilo, bistvene spremembe pa ne bo več. V vseh izračunjenih deželah severne poloble prekaša letošnji pšenični pridelek lansko leto za 3¼%, je pa za 10-9% manjši, kakor leta 1923, kjer je bil seveda izjemno velik. Rži se je pridelalo letos za 37-8% več kot lani in je bila žetev precej tako velika kakor leta 1923. Ječmena je bilo letos za 14-6% več kot lani in skoraj toliko kakor leta 1923. Nasprotno je bilo pa ovska za 1-8% manj kot lani in za 2-5% manj kot predlanskim.

Produkcija žitaric v milijonih stotov

	1922	1923
Pšenica:		
Evropa (17 dežel)	164	200
Kanada in Zed. države	344	346
Azija (4 dežele)	110	110
Afrika (4 dežele)	18	29
Skupaj 27 dežel	636	685
Rž:		
Evropa (15 dežel)	90	101
Kanada in Unija	34	21
Skupaj 17 dežel	124	122
Ječmen:		
Evropa (16 dežel)	77	82
Kanada in Unija	55	59
Azija (3 dežele)	26	23
Afrika (3 dežele)	9	20
Skupaj 24 dežel	167	184
Oves:		
Evropa (15 dežel)	90	98
Kanada in Unija	252	276
Afrika (3 dežele)	1	3
Skupaj 20 dežel	343	377
Pšenica:		
Evropa (17 dežel)	151	194
Kanada in Zed. države	308	286
Azija (4 dežele)	108	101
Afrika (4 dežele)	23	29
Skupaj 27 dežel	591	610
Rž:		
Evropa (15 dežel)	69	105
Kanada in Unija	19	17
Skupaj 17 dežel	88	122
Ječmen:		
Evropa (16 dežel)	63	71
Kanada in Unija	60	67
Azija (3 dežele)	24	30
Afrika (3 dežele)	16	19
Skupaj 24 dežel	163	187
Oves:		
Evropa (15 dežel)	82	90
Kanada in Unija	286	270
Afrika (3 dežele)	1	3
Skupaj 20 dežel	369	363

Ti rimski računi pa potrebujejo še bistvene izpopolnitve. Nanašajo se samo na dežele, ki so pridelale v preteklem letu 70 odstotkov pšenice na severni polobli, 35 odstotkov rži, 55 odstotkov ječmena in 60 odstotkov ovska. Od dežel, ki v rimski statistiki zaenkrat še manjkajo, pridejo za pridelalek žitaric zlasti v poštveh Zveza Sovjetskih republik, Francija, Nemčija, SHS in Češkoslovaška. Mednarodni zavod za pšenico in rž pravi, da bo tudi v teh deželah letošnji pridelek visoke nad lanskim in morebiti ne dosti pod predlanskim, tako da se bodo gornje številke še nekoliko na zgoraj zaokrožilo — relativno.

Vreme v Argentini in Avstraliji je za kulturo žitaric ugodno; ti dve deželi sta pa prvi žitni producenti južne poloble. Iz vsega tega lahko precej dobro sklepamo o svetovni preskrbi z žitom v bližnjem času.

Trgovina.

Pred trgovinskimi pogajanjmi s Češkoslovaško. V generalni direkciji carin ter v ministrstvu trgovine in industrije se zbira material za trgovinsko pogodbo s češkoslovaško republiko. Predvideva se, da bodo Čehi zahtevali od nas, da zmanjšamo uvozne carine za predmete, ki jih njihova industrija v velikih množinah za izvoz producira. Šlo bo predvsem za izdelke kemiramične, tekstilne, kovinske ter strojne industrije. Nadalje bodo Čehi zahtevali od nas uvoz večjega kontingenta piva po znižani carini. Oficijelna zastopstva naših gospodarskih krogov so od vlade naprosila naj se pravočasno zgledajo s svojimi predlogi. Kakor čujemo zbira tudi naša Zbornica za trgovino, obrt in industrijo material za pogodbo in je sedaj na interesentih, da stavijo pravočasno svoje predloge.

Obrt.

Zveza obrtnih društev za Slovenijo v Celju ima svoj občni zbor v nedeljo 4. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v Trbovljah. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika; 2. poročilo blagajnika; 3. proračun za bodoče poslovno leto; 4. volitve; 5. slučajnosti. Nadejamo se, da bodo v Zvezi včlanjena društva radevolje odposlala svoje delegate, ki bodo ta dan imeli priliko staviti nasvete, da pride Zveza končno do veljave in onega pomena, kakoršen pritiče obrtniškem statusu, ki je za državo eminentne važnosti. Zveza je prosila ministrstvo soobračaja za znižano vožnjo. Ako bude dovoljena, bodo društva pravočasno obveščena. Popoldne se vrši veliko obrtniško zborovanje. Ves aranžma je poverjen obrtnemu društvu v Trbovljah, ki bodo določilo tudi prostor shoda in pa tudi uro. Upravičeno se pričakuje, da se bude obrtnišvo Slovenije polnoštevilno odzvalo in z veseljem pohitelo 4. oktobra na shod v Trbovlje.

Promet.

Pritožbe proti poslovanju na mariborski glavni pošti. Zbog pomanjkanja uradništva se v zadnjem času množijo pritožbe proti poslovanju na mariborski glavni pošti. Pritožbe so bile zlasti glasne, ko je mizerija na tem uradu prišla tako daleč, da se je moralo dne 9. septembra sprejemanje denarja sploh ustaviti. Poštna uprava se je zgovorila, češ, da nimajo uradnika, ki bi nadomestoval obolelega! Da je to stanje zlasti za poslovni svet nevzdržno, je samo po sebi umevno. Tako ne more naprej in potrebna je takojšnja remediura, ne le pri denarnem prometu, ampak tudi pri drugih oddelkih glavne pošte. Posebno za telefonsko centralo, kjer se je stalež uradnega osebja tako skrčil, da ni mogoče pričakovati, da se bo moglo s tem staležem premagati delo, je treba nujne odpomoči. Tak položaj je za kupčijski svet skrajno škodljiv, in Gremij trgovcev v Mariboru kakor tudi Zbornica za trgovino, obrt in industrijo sta že napresila Direkcijo pošte in brzojava v Ljubljani, da mizeriji na glavni pošti v Mariboru odpomore. Pričakujemo, da bodo na naši poštni direkciji, ki je kazala vedno boljše razumevanje za gospodarske težnje, uvideli nevzdržnost takega položaja in da nujno dotirajo mariborsko glavno pošto s potrebnim osebjem.

Zveza Slovenije z morjem. — Da se čimprej zgradi železnica Kočevje—Brod—Moravjce, ki naj zveže Slovenijo z morjem, je sklical akcijski odbor za zgradbo te železnice na četrtek dne 10. septembra t. l. vse interesente na razgovor v Kočevje. Za Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani se je razgovora udeležil zbornični predsednik g. Ivan Knez. Na sestanku se je sklenila resolucija, ki naj pospeši akcijo za zvezo Slovenije z morjem.

Poštno-brzojavni muzej v Beogradu. Zveza poštno-brzojavnih uslužbencev je osnovala v Beogradu Glavni poštno-brzojavni muzej. Ministrstvo pošte in brzojava je ugodilo prošnji Zveze, da se od vseh vrst brzojavk in telefonskih aparatov ter ostalih poštno-brzojavnih predmetov po en eksemplar izroči omenjenemu muzeju.

Denarstvo.

Znižanje obrestne mere. V četrtek popoldne se je vršila seja v »Društvu denarnih zavodov Slovenije« sindiciranih bank in večjih denarnih zavodov. V sporazumu s hrvatskimi denarnimi zavodi se je sprejel sklep, da se določi s 1. oktobrom maksimalna obrestna mera za vezane vloge na 6%, za nevezane vloge pa 5%.

Uredba o olajšanju denarnega prometa z inozemstvom. Finančno ministrstvo je ob delni spremembi tozadevnih določil Pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami dovolilo: 1. Da sme vsak imetnik čekovnega računa pri poštni hranilnici ozir. njenih podružnicah preko teh institucij naročiti izplačila za inozemstvo v protivrednosti do največ 1000 (tisoč) Din mesečno za svoje osebne potrebe brez specialne odobritve generalnega inspektorata; 2. da smejo inozemci iz svojih čekovnih računov pri na-

vedenih institucijah brez specialne odobritve generalnega inspektorata svobodno razpolagati in dvigati vsakih 15 dne zneske do 5000 (pettisoč) Din, ako ti zneski ležijo najmanj dva meseca na čerkovnem računu; 3. da smejo inozemci z inovino na svojih čerkovnih računih brez specialne odobritve generalnega inspektorata razpolagati v naši državi tudi na ta način, da vrše izplačila ali polaganja zneskov, ki leže najmanj mesec dni na čerkovnem računu pri pooblaščenih bankah pod pogojem, da ti dinarski zneski po prenosu na račun pooblaščenega zavoda ne predstavljajo svobodnih terjatev in da ne morejo služiti za zavarovanje valute.

Najugodnejši nakup
OBLEKE
Vam nudi
JOS. ROJINA, Ljubljana

Dopis.

Kitajci na Celjskem magistratu. Neki podjeten trgovec se je odločil, da si dá na starem ozidju nekega dvorišča na periferiji mesta Celje naslikati za svojo trgovino moderno reklamo. Komaj so bile ploške na zidu v živih oljnatih barvah (črno ne pristojajo za reklamo, ampak za parte) še brez besedila in slik, je že dobil lastnik zida od celjskega magistrata dopis, da po zakonu prejšnje štajerske dežele, najbrže iz časa Marije Terezije) je dovoljeno pročitati in fasade pleskati samo v solidnih barvah, in da se morajo žive barve takoj odstraniti. — Tako naziranje Celjskega magistrata v letu 1925. po Kr., ko je reklama postala potrebni pripomoček trgovstva, brez katerega ni uspeha, škoduje predvsem mestu samemu, ker čim manjši so dohodki trgovca, tem manjši so tudi dohodki mesta, škoduje tudi obrtniškiemu stanu, ker pride ta ob svoj zaslužek in tretjič škoduje trgovcu-meščanu, kateremu bi bila dolžna občina, da bi mu šla v vsakem oziru na roko, ne pa da mu meče v njegovih poslih še polena pod noge. — Davki in mestne doklade so ogromni in da se to lahko prenaša, treba pospeševanja tujskega prometa, in ta se samo lahko doseže z reklamo. Mesto samo bi moralo k reklamni največ prispevati. Zlasti bi moralo v tem slučaju mesto pomagati podjetnemu trgovcu, ker zidovje, na katerem se je hotelo naslikati predmetno reklamno tablo, se popravlja mogoče komaj vsakih 20 let in če je razdrpano tako kakor je bilo nedavno, naravnost odbija tujce, lepa moderna reklama, kakor je bila v primeru zamišljena, pa jih privabi. Pod Avstrijo bilo bi pač nemogoče, da bi celjski magistrat prepovedal nemškemu trgovcu delati reklamo v živih barvah, po drugih mestih in državah si pa naj bi sami ogledali reklamo, pa bo vsakemu naprednemu človeku mogoče oceniti modrost celjskega magistrata. — Prihodnjic naj bi taki primeri prišli pred mestni svet, ker gre tu za dohodke mesta in meščana, ki plačuje višoke davke in za naše obrtnike, katerim ne sme magistrat s starokopitnimi odredbami zajemati težko zasluženi kruh!

Iz naših organizacij.

Poučni in zabavni tečaji trgovskega društva v Celju. Po do sedaj prejetih prijavah za navedene tečaje, je konstatirano, da vlada v vrstah članov trgovskega društva posebno zanimanje za tečaje za angleščino in italijanščino, šveda ne manj zanimanja se je pokazalo za plesni tečaj, kar je z ozirom na bližajočo se plesno sezono razumljivo. Društvo je prejelo tudi prijave za obisk tečajev za arbohrvaščino in stenografijo, toda žal za te tečaje ni zanimanja, kakor se je to prvotno pričakovalo. Vsekakor stremi društvo, da željam svojih članov ustreže, toda kakor se čuje, bi marsikdo rad pristopil v enega izmed tečajev, ali vedno odlašajo svoj sklep čes, bom raje počakal, kadar prično s tečajem tedaj tudi pristopim. Toda to je napačno, ker društvo si mora pred vsem v izogib brezpotrebni stroškov zagotoviti potrebno število resnih interesentov za tečaje in tudi mora vedeti za kateri tečaj vlada zadostno zanimanje. Vsled tega so se razposlala potrebna vabila, da dobi društvo vsaj približni pregled, v katero

smer naj društvo krene svojo pozornost. Vsled tega se člani in tudi oni ki še niso člani društva, vabijo, da nemudoma in brez karkoli ovinkov in izgovorov prijavijo svoj pristop v enega izmed tečajev. — V pojasnilo dodajemo še, da sedajšnje prijave ne smatra društvo še za obvezne, ampak le v informativne svrhe. Kdor še ni član društva je naprošen, naj se javi v tajništvo društva (carinsko poslopje) kjer dobi podrobna navodila za vstop v društvo in tudi vse potrebne informacije. — Vsekakor je dolžnost vsakega člana, da razvije med svojimi kolegi in znanci potrebno agitacijo za naše tečaje. Kdor pa želi pristopiti in še odlašajo s prijavljanjem na poznejši čas, naj se v interesu stvari nemudoma prijavijo. Torej vsi na delo. — Načelstvo.

Izkaz posredovalnice za službe Trgovskega društva Merkur v Ljubljani. Službe iščejo: 9 knjigovodij, 3 kontoristi, 7 poslovodij, 76 pomočnikov, 8 potnikov, 12 skladiščnikov, 6 knjigovodkinj, 6 korespondentinj, 32 kontoristinj, 51 prodajalk, 11 blagajničark, 12 strojepisk, 6 učencev in 17 učenk. Proste službe: 1 knjigovodja, 1 korespondent, 12 pomočnikov, 1 potnik, 3 kontoristinj, 8 prodajalk, 10 učencev in 2 učenki. Društvena posredovalnica posluje za društvene članke in pa za poslodavce brezplačno, za ostale proti mali odškodnini.

Ako plješ „Buddha“ čel, vživaš že na zemlji raj!

RAZNO.

Češkoslovaški honorarni konzul v Splitu. Češkoslovaška vlada je imenovala g. Vlado Smolčiča za češkoslovaškega častnega konzula v Splitu. Tudi je naša vlada že izdala eksekutor.

Zepni atlas Švice za avtomobiliste. Izšel je praktičen zepni atlas Švice za avtomobiliste. V atlasu so uvedene tudi že nove otvorene rute v kantonu Graubünden. Atlas je dobiti proti plačilu 2 frs pri Švicarskem konzulatu v Zagrebu.

Protesti proti trgovskimi pogodbam z Avstrijo. Po vesteh iz Beograda se množe pritožbe iz gospodarskih krogov proti novi trgovski pogodbi z Avstrijo, ki je skrajno neugodna za našo industrijo in obrt.

Američanka imenovana za konzula. Mis Pattis Field je bila imenovana za konzula Zedinjenih držav v Amsterdamu. Mis Field je dovršila diplomatsko šolo v Washingtonu in je prva Američanka, ki je bila sprejeta v diplomatsko službo.

Kmetijska šola na Grmu inna za zimski tečaj šolskega leta 1925/26 že dovolj prosilcev in bi bile nadaljne prošnje za ta tečaj brez uspeha. Pač pa je na razpolago še 10 do 15 mest za celoletno šolo in sicer so to večina brezplačna mesta. Na to opozarjamo naše kmetijske posestnike, da ne zamude ugodne prilike za brezplačno splošno in strokovno izobrazbo svojih sinov. Sprejemni pogoji so bili objavljeni v Kmetovalcu od 15. julija t. l. in drugih časopisih istega meseca. Prošnje se morejo vlagati še do 25. septembra t. l. Ravnateljstvo.

Žitna bitka v Italiji. Glasom uradne statistike se je uvozilo v Italijo med 1. julijem in 31. avgustom t. l. 1.831.902 stota žita. Uvoz se je napram istima mesecema lanskega leta zmanjšal za celih 3.020.680 stotov. Radi tega dejstva prevladuje mnenje, da je vlada že izvojevala tako imenovano žitno bitko. Mnenja so različna. Naj podamo tu nekoliko statistike o uvozu zadnjih let: domači pridelek leta 1921: 52.482.600 stotov, leta 1922: 44.000.000 stotov; uvoz v mesecih julij in avgust: leta 1921: 3.762.000 stotov, leta 1922: 3.080.000 stotov; domači pridelek leta 1923: 61.191.000 stotov, leta 1924: 64.212.000 stotov, leta 1925: 62.000.000 stotov; uvoz leta 1923: 4.783.900 stotov, leta 1924: 4.852.528 stotov, leta 1925: 1.831.902 stota. Na podlagi te statistike kaj lahko razsodimo, da so zaloge pomanjkljive in da se bo moral uvoz že v bližnji bodočnosti zopet povečati. Zraven tega moramo tudi pomisliti, da znaša mesečni konsum žita okrog 6.250.000 stotov in da se večja od leta do leta.

GAZELA MILO

Največja vojna ladja na svetu. V ladjedelnici Tine (Anglija) so nedavno spustili v morje vojno ladjo »Nelson«, ki ima 35.000 ton. Po svoji izgotovitvi bo ta ladja največja vojna ladja na svetu. Posadka bo znašala 1500 mož. Gradbeni stroški bodo znašali 8 milijonov funtov.

Brezposelnost na Dunaju. Od 15. avgusta do 31. avgusta t. l. je narastlo na Dunaju število brezposelnih oseb od 65.789 na 66.323. Porast brezposelnosti izkazujejo oblačilna in tekstilna, grafična in živilska industrija za 180, 114 in 197, dočim je število brezposelnih nameščencev, stavbenih delavcev, delavcev lesne stroke in čevljarjev (sedlarjev) padlo za 361, 123, 66 in 91.

Ljubljanska borza.

Petek, 11. septembra 1925.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz leta 1921 den. 80; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 312; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 25; Celjska posojilnica d. d., Celje, den. 201, bl. 202, zaklj. 201; Ljubljanska kreditna banka, den. 225, bl. 240; Merkantilna banka, Kočevje den. 100, bl. 105; Prva hrvatska štedionica den. 915; Kreditni zavod za trg. in industrijo, Ljubljana den. 175, bl. 185; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana den. 81; Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana den. 355; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 120; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 165, bl. 180.

Blago: Bukove deske, neparjene, la, 27 mm, 40 mm, obrobijene, fco meja bl. 900; bastings, 63/150 mm, 63/163 mm, 63/178 mm, fco meja bl. 600; bukova drva, suha, cepanice, fco Zagreb, 10 vag. den. 22.50, bl. 22.50, zaklj. 22.50; pšenica bačka, fco bč. postaja bl. 250; pšenica domača, fco Ljubljana den. 250; oves slavonski, fco Pistojska trans. den. 180, bl. 190; koruza slavonska, par. Ljubljana den. 210, bl. 215; laneno seme, fco Ljubljana den. 540.

TRŽNA POROČILA.

Znižanje cene kruha v Ljubljani. Na poziv mestnega tržnega nadzorstva so ljubljanski peki za enkrat znižali ceno kruhu počenši s 14. t. m. za 50 para. Cene kruhu bo od 14. t. m. dalje sledeče: 1 kg belega 6 Din, 1 kg črnega in rženega 5 Din, cene žemljam pa ostanejo sedanje, to je 50 para za kos. Ker cena moka še vedno pada, je tržno nadzorstvo vnovič pozvalo peke, da še znižajo ceno kruhu ter je pričakovati, da se to v najkrajšem času izvrši. Kakor čujemo, vpelejo ljubljanski peki enoten cenik, ki bo v vsaki prodajalni javno izobešen, tako da bo vsakdo lahko razvidel v kakšni količini se sme peči odnosno prodajati kruh ter po kakšni ceni.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmi dne 4. septembra 1925 se je pripeljalo 54 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad 125—250, 3—4 mesece 275 do 350, 5—7 mesecev 375—500, 8—10 mesecev 600—650, 1 leto stari 700—800, 1 kg žive teže 12—14.50, 1 kg mrtve teže 15—17.50 Din.

Majhen porast cen na svetovnem žitnem trgu. Kljub zadnjim višjim cenitvam rezultata svetovne žetve je nastopila na ameriških žitnih borzah okrepitev tečajev. To je imelo za posledico tudi okrepitev tendence na nekaterih evropskih tržiščih. Porast prekmorskih tečajev

se pripisuje slabim vremenskim poročilom iz Evrope in zmanjšanim dovozom v Ameriko. Ta čvrstoča pa spričo zadnjih zboljšanih cenitev svetovne letine ne bo mogla trajati dalje časa.

Tržne cene za meso v Mariboru (1. septembra). Govedina: 1 kg govejega mesa 10—19, vampov 6—8, pljuča 6. Teletina: 1 kg teletine 12.50—19, jetra 12 do 15. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 15—25, salo 25—27.50, pljuča 7—8, jetra 12—15, slanina sveže 22—25, papricirane 30—32, prekajene 30—37.50, mast 25—32, prekajeno meso 26—34, gnjati 36—40. Klobase: 1 kg krakovskih 38, brunšviških 19—23, pariških 26—28, posebnih 26—28, hrenovk 32, kranjskih 36—38, 1 komad prekajenih 5—7 Din. Perutnina: 1 piščanec majhen 15, večji 32.50, kokoš 30—45, race 22—25, gosi 45—50, purani 45, zajec domač majhen 5—35. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, smetane 12—14, 1 kg surovega masla 40—44, čajnega 65—67, masla kuhanega 60, ementalkega sira 120, polementalskega 50, trapistnega 20 do 30, grojskega 30—40, tilsitskega 30 do 40, parmazana 90—100, kos sirčka 3 do 7, eno jajce 1.25—1.50 Din.

Cene špecerjskega blagu v Mariboru (1. septembra). 1 kg kave 45—65, prazene kave 55—80, soli 4.50, testenin 11 do 17, sladkorja v prahu 16—16.50, v kristalu 14—14.50, v kockah 16—16.50, škroba pšeničnega 10, rižvega 20—22, riža 6—15, 1 liter olja namiznega 23 do 25 Din.

Mlevski izdelki na trgu v Mariboru. 1 kg pšenične moke št. 00 5.20—5.75, št. 1 5—5.10, št. 2 4.65—4.85, št. 4 4.50, št. 5 4.30, št. 6 4, št. 7 3.50—4, prosene kaše 6, ješprenja 6—15, otrobov 2—2.25, koruzne moke 3—3.50, koruznega zdroba 4—5, pšeničnega 7, ajdove moke št. 1 7, št. 2 6 Din.

Kovinski trg v začetku septembra. Ameriški jekleni trg se dobro drži in so nekatere tovarne zaposlene s 85% kapacitete. Zlasti živahno je povpraševanje po plinovitih ceveh, ki jih prodaja trg v velikih množinah. Tudi trg surovega železa kaže zelo prijazno lice in se cene dobro držijo. Pravijo, da se bodo še utrdile. Surovega železa v prvi letošnji polovici so producirali 19 milijonov ton, v drugi lanski polovici pa samo 13.786.000, letos torej za 5.214.000 več = skoraj 40%. — V Evropi se pa napram zadnjemu poročilu spet ni nič spremenilo, kupčija je bila prav ponižna. Zelo je dvomljivo, da bi bilo poživljenje v jesenskih mesecih trajno. Za poživljenje govori nezadostna sedanja preskrba konsuma in zboljšanje razmer na mednarodnem denarnem trgu; proti pa govorijo različni drugi momenti, in ti so po mnenju strokovnjakov zaenkrat še močnejši. Konsumna zmoglost Evrope ni zadovoljiva, prekmorski odjemalci se skušajo zmeraj bolj osamosvojiti in se otresti evropskega blaga, brez ozira na neugodne gospodarske razmere v Evropi sami. Kakor smo že večkrat omenili, se splošni gospodarski in finančni položaj najbolj zrcali na železnem in jeklenem trgu, kajti železo in jeklo sta v modernem času najvažnejša faktorja gospodarskega življenja. Evropska eksportna trgovina se je gibala v normalnih mejah. Nemški producenti so se hoteli zopet uveljaviti na svetovnem trgu, pa brez večjega uspeha. Nemško-francoska pogajanja se bodo te dni spet pričela, pogajanja med ruhrsko in saarsko industrijo so se pa brez uspeha končala in je negotovo, če se bodo obnovila. Štrajk v Belgiji se bliža koncu. Evropske

eksportne cene v začetku novembra; železo v palicah funtov 5/8—5/9, valjana žica 5/15—5/17, surova pločevina 6/11—7, fina 9—11/10. — Angleške cene so šle spet nazaj. Kljub temu je pa kontinentalna konkurenca še cenejša, za ca 7 šilingov. Zato se eksport ne more tako razviti, kakor bi angleška industrija rada. Domači trg je dosti trden, povprašanje po hematitu raste, zalog v trgovini in pri proizvajalcih je razmeroma malo. — Francoski trg je bil v zadnjem času miren, kažejo se pa znamenja boljšanja. Kupčija v surovem železu ni je opomogla, povpraševanje po hematitu je zelo dobro. Domače cene: železo v palicah 530 francoskih frankov, tračnice 480—495, surova pločevina 650—675, hematit 415—425. — Tudi belgijski trg je v zadnjem času miren, javlja se močna inozemska konkurenca. Zadnje cene: železo v palicah 585 belg. frankov, tračnice 500, surova pločevina 680—690,

srednja 730—740, fina 940—1050. — Luksemburška produkcija raste naprej in se vidi, da se je luksemburška kovinska industrija okoristila z belgijskim štrajkom. — Nemški kovinski trg je slab, kakor je bil že v zadnjih tednih. Opaža se velika razlika v cenah, položaj je zelo zamotan, v bližnji bodočnosti ni upati na večjo prodajo. Cene v začetku septembra: železo v palicah 130 zlatih mark, valjana žica 135—140, surova pločevina 140—145, srednja 152—160, fina 165—190. — Na češkem tudi mirno, trg je prometoval brez posebnih nagibov, samo v polfabrikatih je bilo na eksportnem trgu par večjih naročil. Živalna je mala železna obrt in se kupčija boljša od dne do dne. — Cene na ruskem trgu so v zadnjem času poskočile in kaže tendenco še zmeraj navzgor. Zalog je vsak dan občutljivo manj. Hočejo obstoječe obrate razširiti, a ni potrebnega kapitala.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Odeljenje za mornarico v Zemunu sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave 1 vagona testenin. — Dne 15. septembra t. l. se bo vršila pri Stabu 40. pešad. puka »Triglavskog« v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave 1.550 kg makaron, 1.550 kg pšeničnega zdroba, 800 kg ješprenjčka, 2.200 kg fižola, 1.600 kg riža, 1.500 kg svinjske masti, 250 kg jedilnega olja in 200 l kisa. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. septembra t. l. ponudbe glede dobave stearinskih sveč in loja; do 14. septembra t. l. ponudbe glede dobave gorilnega olja, glede dobave kopalnih gob; do 18. septembra t. l. ponudbe glede dobave svinčenih zalivk, glede dobave blaga za zavese, glede dobave snažljivih rutic. Predmetni pogoji so na vpogled pri Ekonomskem odeljenju direk-

cije državnih železnic v Ljubljani. Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 22. septembra t. l. pri Mariborskem vojnem okrogu v Mariboru in pri komandi mesta v Slovenski Bistrici glede dobave mesa. Dne 23. septembra t. l. pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani in pri komandi mesta v Ptuju glede dobave mesa. Predmetni pogoji so na vpogled pri omenjenih komandah in v pisarni intendanture Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — Dne 28. septembra t. l. pri Upravi državnih monopolov v Beogradu glede dobave raznega materiala (ščetke, kamena soda, platno, krpe za čiščenje, sukanec, klej, usnje, terpentin itd.); pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave plinskih cevi; dne 29. septembra t. l. pa glede dobave bronca.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

Veležganjarna

M. ROSNER & Co. nasl.

VIKTOR MEDEN

v Ljubljani

kupuje slive

in drugo sadje za žganjekuho.

Izdeluje po ugodnih cenah najboljše likerje:

pelinkovec,	brinjevec,
planinc grenčica,	janeževac,
vanille	slivovka,
rum,	sadjevec,
konjak medicinal,	tropinovec.

Galanterija!

ter modno blago, pletenine, nogavice, sukanec, vezanine, gumbe, modne biserne in druge, palice, nahrbtnike, nože, jedilno orodje, škarje itd. se dobi najugodnejše pri

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika
Na veliko! ob vodi. Na malo!

la Knoch-jermena za pogon

Vedno na skladišču.

A. Lampret
Ljubljana
Krekov trg št. 10. — Tel. št. 247

AVTO

bencin, pnevmatika, olje, mast, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi JUGO-AVTO. d. s. o. z. v Ljubljani.

Veletrgovina

kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga

sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudniške vode

Točna

in solidna posredništva!
Zahtevajte cenik!

Trgovci! Pri tvrdki Obrtniki!

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi
dobite vse potrebščine za šivilje, krojače in sedlarje
na veliko in malo
po najnižji dnevni ceni.

Brodarsko akcionarsko društvo

Sedež: Beograd „OCEANIA“
Glavno odpravništvo v Trstu.

Redna mesečna trgovska proga Jadransko morje, Marseille, Španija, Maroko do Kanarskih otokov

Odhod iz Splita	vsakega	1. meseca
" " Šibenika	"	4. "
" " Sušaka	"	10. "
" " Trsta	"	18. "

pristaja eventualno v Gružu za: Marseille, Barcelono, Valencijo, Oran, Melilla, Malaga, Tangier, Casa-Blanca, Teneriffe in Las Palmas, pristane po potrebi tudi v ostalih medlukah.

Petnajstdnevna trgovska proga za Egejsko morje

Iz: Sušaka, Trsta, Splita, eventualno iz Gruža za: Patras, Kalamato, Pirej, Volo, Solun, Cavallo, Metileno, Chios, Smirno, po potrebi Ghytion, Dedeagač, Rodi, Kandijo in Kanejo.

Za pojasnila se je obrniti na ravnateljstvo na Sušaku in glavno odpravništvo v Trstu ali na društvena zastopstva na Reki, v Šibeniku, Splitu in Gružu.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja

PREMOG

Iz slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov:

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana, nudi

: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

TISKARNA MERKUR

Trgovsko-industrijska d. d.

Ljubljana

Simon Gregorčičeva ulica št. 13

Telefon št. 552

Račun pri pošt. ček. zav. št. 13.108

Se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela. Tiska vse tiskovine za trgovino, industrijo in urade; časopise, knjige, koledarje, letake, posetnice i. t. d. i. t. d. Lastna knjigovoznica.